

दाक्षरचक्रभक्तान् चक्रोऽयं चतुरचरः ।
रामाय चक्रमनुः प्रोक्तो मन्त्रः पञ्चाक्षरः परः ॥
पञ्चाक्षरमात्रकावर्णः प्रत्येकपूर्वको मनुः ।
लक्ष्मीवाक्मन्त्रयादिश्च ताराद्यः स्यादनेकधा ॥
तेन च राम । आ राम । इत्यादि चतुरचरः ।
तथा लक्ष्मीवाक्मन्त्रयादीनामन्यतमदानेऽपि
चतुरचरः । तेन श्री राम । ऐ राम । जौ
राम इति ।

“वद्विष्यं श्रयं विष्णोरर्हचन्द्रविभूषितम् ।
एकाक्षरो मनुः प्रोक्तो मन्त्रराजः सुरद्वयः ॥
ब्रह्मा मुनिः स्यादुगायत्री चन्द्रो रामस्तु
देवता ॥” ॥

एकाक्षरे तु द्वादशलक्षणपः पुरश्चरणम् ।
तथा च । भागुलक्षं जपेन्नमं इति वचनात्
अन्येषां वद्लक्षजप इति विशेषः । ध्यानपूजा-
दिकं वद्वचरवत् ॥ ॥ अथ श्रीरामचन्द्र-
प्रयोगः ।

“जातोप्रसूनेऽङ्गुल्यादिन्द्रिरावाशये नरः ।
जातोप्रसूनेऽङ्गुल्याचन्द्रनाभः समुत्पत्तिः ॥
राजवश्याय कमलैर्धनधान्यादिसम्पदः ।
नीलोत्पलानां होमेन वशयेदखिलं जगत् ॥
विश्वप्रसूनेऽङ्गुल्यादिन्द्रिरावाशये नरः ।
दूर्वाहोमेन दीर्घायुर्भवेन्नमो निरामयः ॥
रक्तोत्पलहुतात्मनो धनमाप्नोति वाञ्छितम् ।
मेधाकामेन होतव्यं पलाशकुसुमेर्नरैः ॥
तत्त्वप्रममः प्रपिबेत् कविर्भवति वत्सरात् ।
तस्मिन्प्रितामं भुञ्जीत महादारोप्यवर्हणम् ॥” ॥
अथ श्रीरामचन्द्रस्तोत्रम् ।

श्रीरामानुवाच ।

“तिरश्चामपि राजेति समवायं समीपुषाम् ।
यथा सुयोधसुखानां यस्तुसुयं नमाम्यहम् ॥
अहमेव प्रपन्नय विशिष्टायेव यत् प्रियम् ।
विभीषणायाञ्चिते यत्तं वीरं नमाम्यहम् ॥
यो महान् पूजितो आपी महात्मः करुणा-
वतम् ।

स्तुतं जटायुना येन महाविष्णुः नमाम्यहम् ॥
तेजसाप्याधिता यस्तु ज्वलन्ति ज्वलनादयः ।
प्रकाशते स्वतन्त्रो यस्तं ज्वलन्तं नमाम्यहम् ॥
सर्वतोमुखता येन लीलया दर्शिता रणे ।
राक्षसेश्वरयोधानां तं वन्दे सर्वतोमुखम् ॥
रुभावन्तु प्रपन्नानां हिनस्ति च यथा वृष ।
सिंहः सत्त्वज्वितोत्कृष्टं वृषिं नमाम्यहम् ॥
यस्माद्विभ्यति वाताकैज्वलनेन्द्राः सन्दहवः ।
भियं धिनोति पापानां भीषणं तं नमाम्यहम् ॥
परस्व योमत्तापेक्षारहितो गिबमङ्गलम् ।
ददात्वैव निजौदार्याद्युक्तं भद्रं नमाम्यहम् ॥
यो नृपुं निजदासानां मारयत्यखिलेश्वरः ।
तन्नोदाहृतयो बह्वो नृपुं नमाम्यहम् ॥
यत्पादपद्मप्रणतो भवेदुत्तमपूजकः ।
तमोर्षं सर्वदेवानां नमनीयं नमाम्यहम् ॥
आत्मभावं समुत्तिष्ठ्य दास्येनैव रघुतमम् ।
भजेऽहं प्रवहं रामं सर्वोत्तं सहजचक्षुः ॥

तिष्ठं श्रीरामभक्तस्य किङ्करा यमकिङ्कराः ।
शिवमय्यो दिशस्तस्य सिद्धयस्तस्य दासिकाः ॥
इदं हनुमता प्रोक्तं मन्त्रराजात्मकं स्तवम् ।
पठेदुद्दिनं यस्तु च रामे भक्तिमान् भवेत् ॥”
इति हनुमत्कव्ये मन्त्रराजात्मकं श्रीरामचन्द्र-
स्तोत्रं समाप्तम् ॥ अथ श्रीरामचन्द्रस्याष्टो-
त्तरशतकं नाम ।

वेदव्यास उवाच ।

“अथ गाङ्गेय वक्ष्यामि रामस्याद्भुतकर्मणः ।
नामाष्टशतकं पुण्यं त्रिषु लोकेषु विश्रुतम् ॥
नातः परतरं गुह्यं त्रिषु लोकेषु विद्यते ॥
केलासशिखरे रम्ये नानारत्नविचित्रिते ।
एकाम्रप्रयतो भूत्वा विष्णुमाराध्य भक्तितः ॥
उपविष्टस्ततो भोक्तुं पार्वतीं शङ्करोऽब्रवीत् ।
पार्वत्येहि मया साहं भोक्तुं सुवचनिते ॥
तमाह पार्वती देवी जम्ना नाम सहस्रकम् ।
ततो भोक्ष्याम्यहं देव सुव्यतां भवता प्रभो ॥
ततस्तं पार्वतीं प्राह प्रहसन् परमेश्वरः ॥
धन्यावि ज्ञतपुण्यावि विष्णुभक्तावि पार्वती ।
दुर्लभा वैष्णवी भक्तिभागधेयं विनेश्वरि ॥
रकारादीनि नामानि श्रद्धतो मम पार्वति ।
मनः प्रसन्नतामेति रामनामाभिप्रक्षया ॥
रमन्ते योगिनोऽनन्ते निबानन्दे चिदात्मनि ।
इति रामपदेनासौ परं ब्रह्माभिधीयते ॥
राम रामेति रामेति रमे रामे मनोरमे ।
सहस्रनामभिरुक्तं रामनाम वरानने ॥
रामेद्युक्ता महादेवि सुहृद् साहं मयाधुना ।
ततो रामेति नामोक्ता सह भुक्ता च पार्वती ॥
ततो भुक्ता महादेवो पतिना सह संस्थिता ।
पप्रच्छ श्रीमहादेवं प्रीतिप्रवणमानसा ॥
सहस्रनामभिरुक्तं रामनाम त्वयोदितम् ।
तस्यान्यान्पि नामानि सन्ति चेन्नावगच्छिषः ।
कथ्यतां मम देवेश तच्च मे प्रीतिरसता ॥

श्रीशङ्कर उवाच ।

अथ नामानि वक्ष्यामि रामचन्द्रस्य पार्वती ।
लौकिका वैदिकाः श्रद्धा ये केचित् सन्ति
पार्वति ॥
नामानि रामचन्द्रस्य सहस्रं तेषु चाधिकम् ।
तेषु चात्यन्तसुखं हि नास्मान्मोक्षतरं श्रुतम् ॥
विष्णोरैकैकनामानि सर्ववेदाधिकं फलम् ।
ताडङ्नामसहस्रेषु रामनाम परं मतम् ॥
जपतः सर्ववेदांश्च सर्वमन्त्रांश्च पार्वति ।
तस्मात् कोटिगुणं पुण्यं रामनामैव लभ्यते ॥
अस्य श्रीरामनामाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रस्य इत्यर
अधिरनुष्टुप् छन्दः श्रीरामचन्द्रो देवता श्रीराम-
चन्द्रप्रीत्यर्थं जपे विनियोगः ।
श्रीरामो रामचन्द्रश्च रामभद्रश्च शाश्वतः ।
राजीवलोचनः श्रीमान् राजेन्द्रो रघुपुङ्गवः ॥
जानकीवल्लभो जैत्रो जितामित्रो जनार्दनः ।
विश्वामित्रप्रियो दान्तः शरण्याजान्ततुपरः ॥
वालिप्रमथनो वाम्नी सत्यवाक् सत्यविक्रमः ।
सत्यव्रतो व्रतफलः सदा हनुमदाश्रयः ॥

कौशलेयः खरध्वंशो विराधवधपण्डितः ।
विभीषणपरिचिता दशग्र्योवशिरोहरः ॥
सप्ततालप्रमेता च हरकोटखखनः ।
जामदग्न्यामहादर्पदमनस्ताडकान्तकः ॥
वेदान्तसारोऽमेयात्मा भववेदाश्च मेधकः ।
दूषणविशिरोहन्ता चिन्मूर्तिस्तुगुणक्षयो ॥
त्रिविक्रमस्त्रिलोकान्ता पुण्यचारित्र्यकौतूहलः ।
त्रिलोकीरचको धन्वी दक्षकारणपुण्यक्षतः ॥
अहल्यापावनश्चैव पित्रभक्तो वरप्रदः ।
जितेन्द्रियो जितक्रोधो जितलोभो जगत्पुरुषः ॥
अक्षवानरसंचातो चित्रकूटसमाश्रयः ।
जयन्तजागवरदः सुमित्रापुत्रसेवितः ॥
सर्वदेवाधिदेवश्च नृपवानरजीवनः ।
मायामारीचहन्ता च महाभागो महासुखः ॥
सर्वदेवस्तुतः सौम्यो ब्रह्मण्यो मुनिचंस्तुतः ।
महायोगी महोदारः सुग्रीवेक्षितराज्यदः ॥
सर्वपुण्याधिकफलक्षीयः सर्वोघनाशनः ।
आदिपुरुषो महापुरुषः परमः पुरुषस्तथा ॥
पुण्योदयो दयासारः पुराणः पुरुषोत्तमः ।
स्मितवक्त्रो मितभाषी पूर्वभाषी च राघवः ॥
अनन्तगुणगम्भीरो धीरोदात्तगुणोत्तरः ।
मायामानुषचारित्र्यो महादेवाभिपूजितः ॥
सेतुकृत् जितवारीशः सर्वतोर्धमयो हरिः ।
श्यामाङ्गः सुन्दरः शूरः पीतवासा घुङ्गेरः ॥
सर्वयज्ञाधिपो यज्ञो जरामरणवर्जितः ।
शिवलिङ्गप्रतिष्ठाता सर्वोपगमवर्जितः ॥
परमात्मा परं ब्रह्म सच्चिदानन्दविग्रहः ।
परं ज्योतिः परं धाम पराकाष्ठा परात्परः ॥
परेशः पारगः पारः सर्ववेदात्मकः शिवः ॥
इत्येतन्नामभद्रस्य नामान्मोक्षतरं श्रुतम् ।
गुह्याद्गुह्यतरं देवि तव प्रीत्या प्रकीर्तितम् ॥
यः पठेत् श्रद्धयादापि भक्तियुक्तो न चेतसा ।
स सर्वैर्मुच्यते पापैः कथ्यकोटिसमुद्भवैः ॥
जलानि स्थलतां यान्ति शूचवो यान्ति मित्र-
ताम् ।
राजानो दासतां यान्ति बह्व्यो यान्ति सौख्य-
ताम् ॥
आनुकूल्यं भूतानि श्रेयं यान्ति पलाः स्त्रियः ।
अनुग्रहं यदा यान्ति शान्तिमायान्युपद्रवाः ॥
पठतो भक्तिभावेन जनस्य गिरिसम्भवे ।
यः पठेत् परया भक्ता तस्य वश्यं जगत्तमम् ॥
यद्वयत् कामयते चित्ते तत्तदाप्नोति कौतूहनात् ।
यः पठेन्नमचन्द्रस्य नामान्मोक्षतरं श्रुतम् ॥
अज्ञानेनापि कुर्वाणो न स पापेर्विजिह्यते ।
पुण्यकालेषु सर्वेषु पठनानन्वमाश्रयात् ॥
सर्ववेदेषु तीर्थेषु दानेषु च तपःसु च ।
तत्फलं कोटिगुणितं स्वदेवानेन लभ्यते ॥
पुण्यकालेषु सर्वेषु पठनामश्रयात्कम् ।
कल्पकोटिसहस्राणि कल्पकोटिशतानि च ॥
वैकुण्ठे वासमाप्नोति दशपूर्वैर्दशपरैः ।
रामं दूर्वाहलश्यामं पद्माक्षं पीतवासवम् ॥
स्तुवन्ति नामभिर्देवैर्न ते साधारण्यो वराः ॥